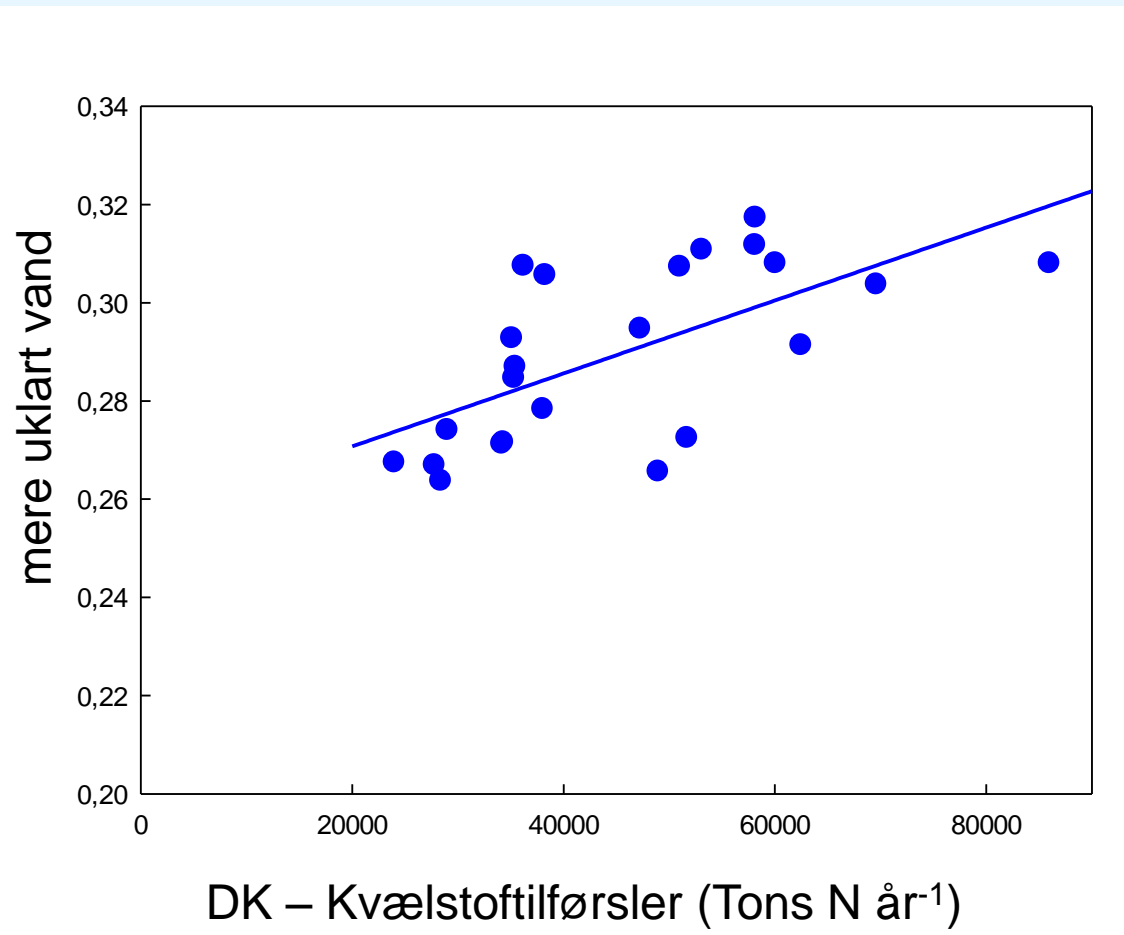

Landbrugspakkens virkning på havmiljøet og landbrugets rammevilkår

---

Stiig Markager
Aarhus Universitet

Vandets klarhed i Kattegat-Bæltet

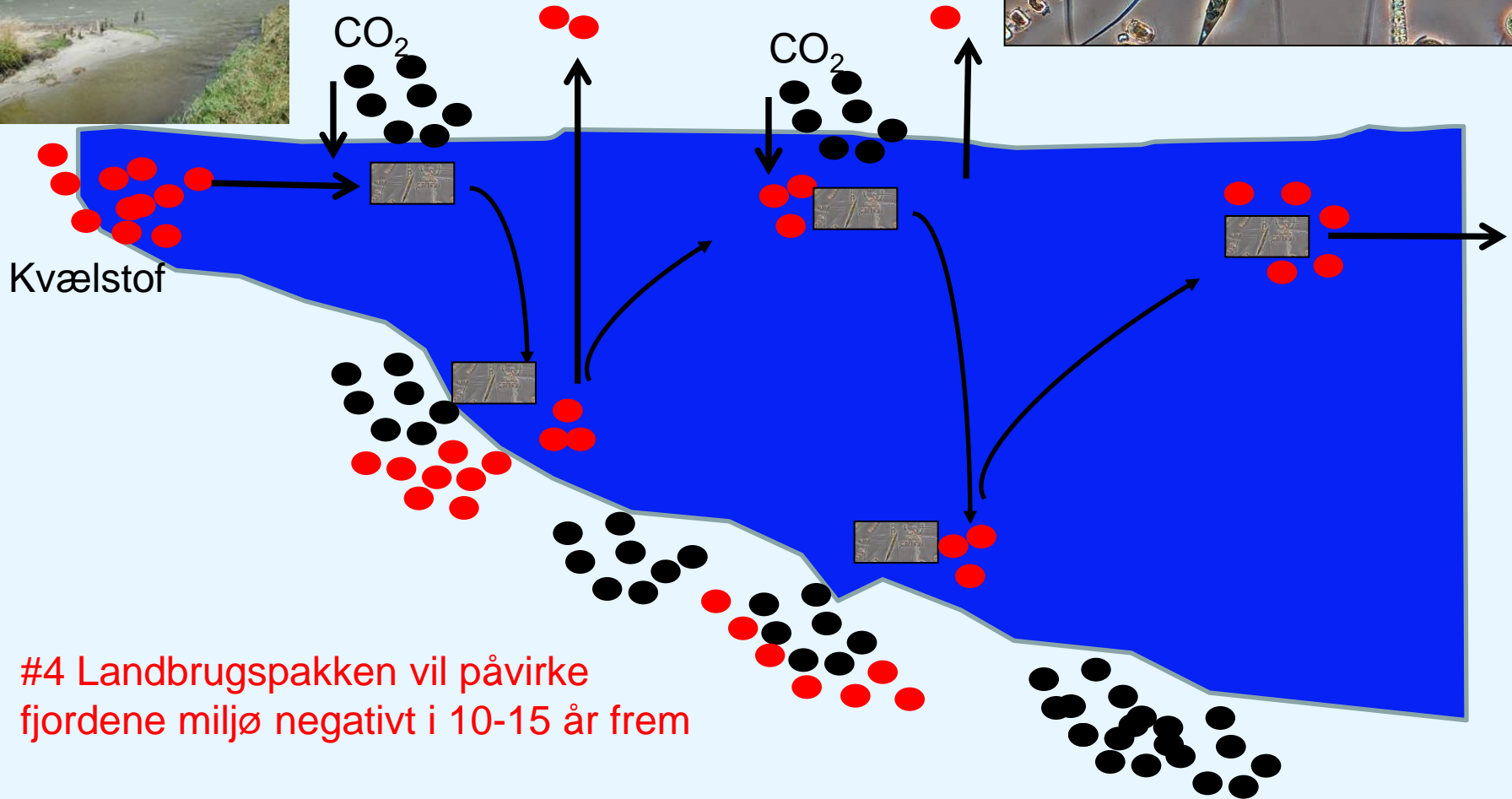
Konklusioner:

#1 Danske landbaserede kvælstoftilførsler er afgørende for havmiljøet, mest i fjordene, men også i de mere åbne farvande

#2 Landbrugspakken forringer miljøtilstanden i havet

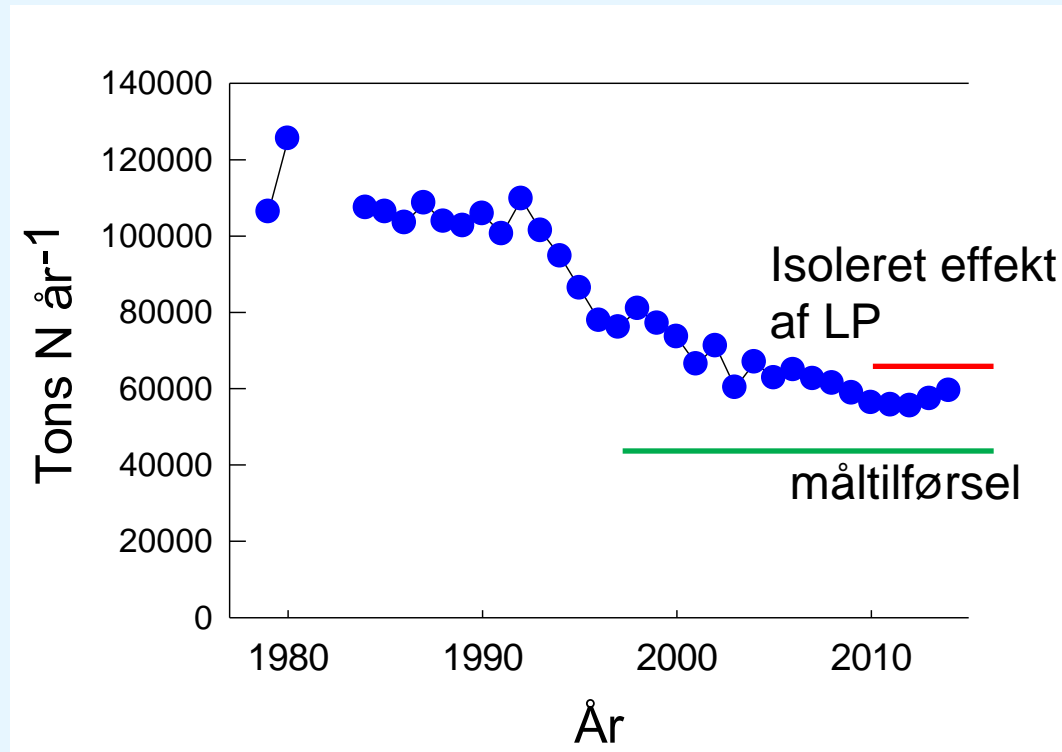
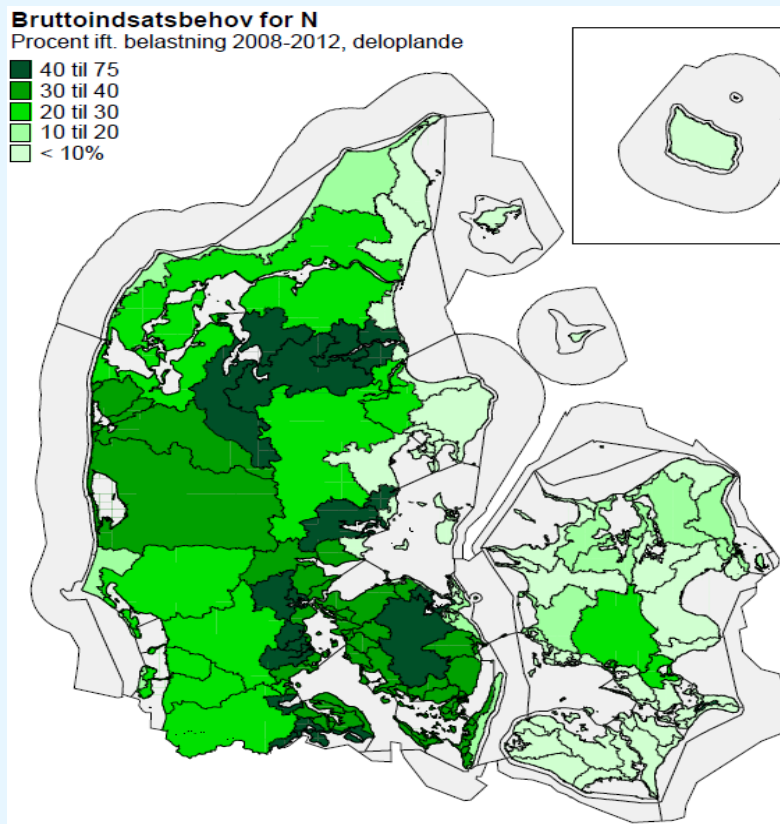
#3 Vores viden er baseret på målinger

Kvælstof i en fjord

#4 Landbrugspakken vil påvirke fjordene miljø negativt i 10-15 år frem

Indsatsbehov for at opnå 'God økologisk tilstand'

Sum: 42.000 tons kvælstof pr. år = 'måltilførsel'

#5: Landbrugspakken bringer Danmark længere væk fra målet, og betyder at at vi med sikkerhed ikke kan opfylde Vandrammedirektivets mål i 2027

Landbrugspakken langsigtede effekt

Udvikling frem til 2015

Udvikling med LP

Lav målbelastning =
stramme krav

Højere målbelastning =
lempeligere krav

Landbrugspakken betyder at måltilførslen for næste planperiode 2021-2027 kan ende på måske 35-40.000 tons

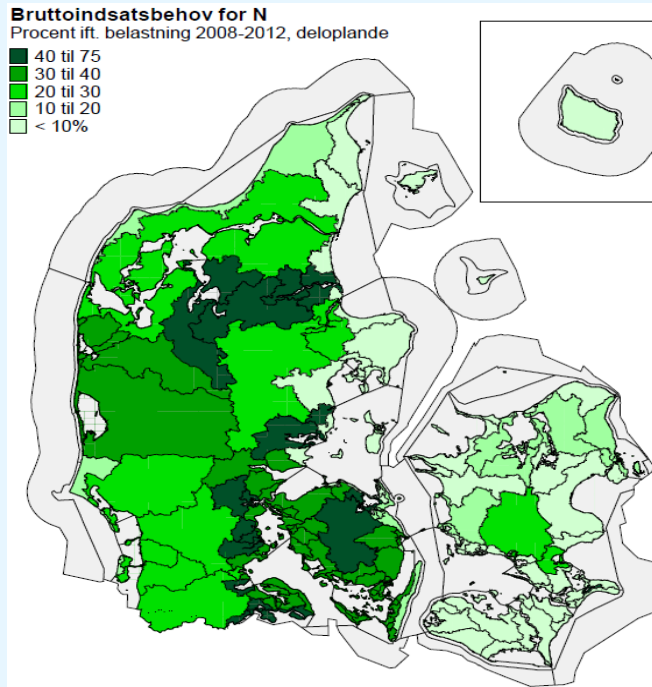
#6 Landbrugspakken betyder strammere miljøkrav i fremtiden, og bliver dermed dyr for landbruget

Løsningen: målrettet regulering

To niveauer

1: Hvor meget kvælstof kan den enkelte fjord tåle?

2: Oplandsniveau, hvor kommer kvælstoffet fra?

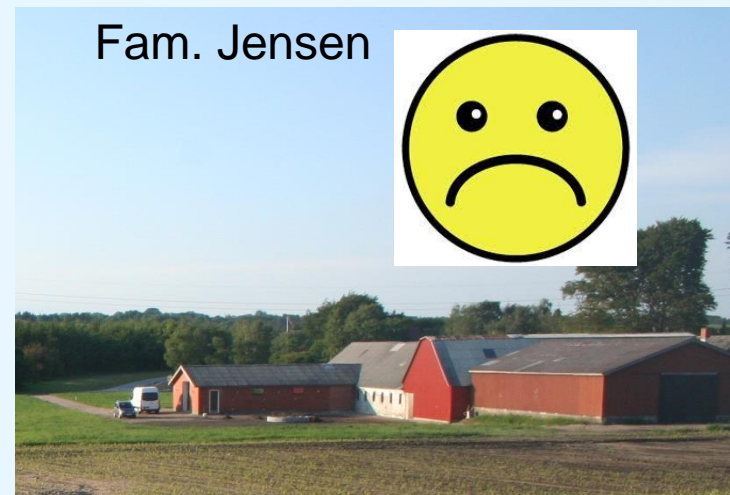
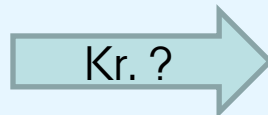
Skrevet om Mariager Fjord "...at de investeringer som foretages i miljøforbedringer er optimale og **målrettede** mod forbedringer i miljøet." Markager m.fl. Vand og Jord, 2002

#7 Målrettet regulering er den rigtige løsning

#8 Ved en optimal fordeling mellem fjorde, og efter at god økologisk tilstand er opnået, kan måltilførslen hæves til *måske* 70.000 tons kvælstof pr. år

Målrettet regulering – en udfordring for landbruget

Åbent hav

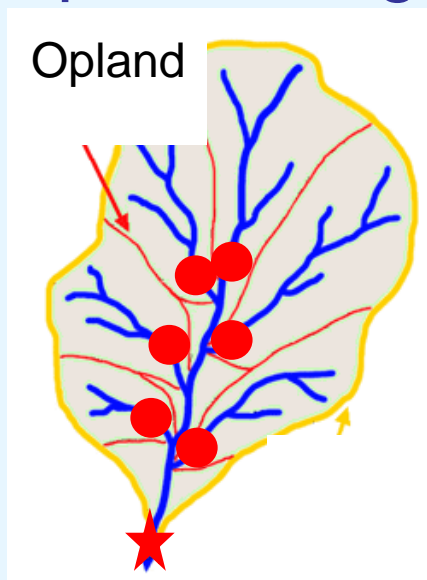
Sårbar fjord

Hvordan?

En mulighed...

Oplandslaug

en anden mulighed

Udledningskvoter

Beregnes for hver enkelt mark baseret på data for jordbund , afgrøder og N-tilførsel. Kræver data og kontrol

Fremtiden?

Lemvigs møde med Egon

#9 Vi kender løsningerne, og med konstruktiv dialog kan vi sikre både et godt miljø og rimelige vilkår for landbruget – men det haster, for nye udfordringer venter forude

#10 Husk at fosfor også er vigtig for havmiljøet

#11 Der andre erhverv som udleder næringsstoffer, havbrug fx – vi har en 'national kvote' for udledning af næringsstoffer

Tak for opmærksomheden

Baseret på resultater fra projektet IMAGE,
Integreret forvaltning af landbrug, fiskeri, miljø og økonomi, støttet af DSF